

KOMERCIJALNA BANKA

IZVEŠTAJ

---

o objavljivanju podataka i informacija
Komercijalne banke A.D. Beograd za 2013. godinu

Broj izveštaja

07

Šifra dokumenta

KOMBANK RM – 02 - 12

Datum izveštaja

26. maj 2014. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	OPŠTI PODACI O BANCI.....	4
3.	UPRAVLJANJE RIZICIMA	4
3.1.	Strategija upravljanja rizicima.....	4
3.2.	Političke upravljanja rizicima	7
3.3.	Organizaciona struktura funkcije upravljanja rizicima.....	7
3.3.1.	Kreditni rizik	7
3.3.2.	Rizik likvidnosti	9
3.3.3.	Kamatni rizik u bankarskoj knjizi.....	9
3.3.4.	Tržišni rizik.....	10
3.3.1.	Operativni rizici	11
3.3.2.	Rizik zemlje	12
3.3.3.	Rizik ulaganja	12
4.	KAPITAL BANKE	12
4.1.	Interna procena adekvatnosti kapitala – ICAAP	14
5.	IZLOŽENOST RIZICIMA.....	15
5.1.	Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja.....	15
5.2.	Rizik druge ugovorne strane.....	22
5.3.	Rizik likvidnosti	23
5.4.	Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi	23
5.5.	Tržišni rizici.....	23
5.6.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi.....	24
5.7.	Bankarska grupa	24
5.7.1.	Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja.....	25
5.7.2.	Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala	25

1. UVOD

- Komercijalna banka AD Beograd (u daljem tekstu: Banka) u skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, u nastavku objavljuje izveštaj za 2013. godinu.
- U ovom izveštaju sadržane su kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuje gore navedena Odluka.
- Izveštaj se javno objavljuje na internet domenu Banke (www.kombank.com).

IZVRŠNI ODBOR BANKE

Andrijana Milanović
Član Izvršnog odbora

Ivica Smolić
Predsednik Izvršnog odbora

2. OPŠTI PODACI O BANCI

- Komercijalna banka AD Beograd je druga najveća banka na tržištu Srbije, sa učešćem od preko 12,2%. Sedište Komercijalne banke AD Beograd (u daljem tekstu: Banka) se nalazi u Beogradu u Svetog Save 14. Klijentima je na raspolaganju najveća mreža od 230 filijala i ekspozitura u celoj Srbiji i još gotovo 40 filijala i ekspozitura u sastavu nezavisnih banaka u Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini.
- Najveći akcionar Banke je Republika Srbija (40,84%), koja ima strateški ugovor sa drugim najvećim akcionarom EBRD (23,90%). Među akcionarima Komercijalne banke nalazi se i niz međunarodno afirmisanih profesionalnih investitora (IFC, Swed Fund, DEG...), kao i više snažnih domaćih javnih i privatnih kompanija.

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA

3.1. Strategija upravljanja rizicima

- Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji omogućava da se upravlja svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena po osnovu svih poslovnih aktivnosti, koji je srazmeran prirodi, obimu i složenošću poslovanja Banke. Uspostavljeni sistem upravljanja rizicima obezbeđuje da rizični profil bude u skladu sa utvrđenom sklonošću ka rizicima, odnosno rizičnom profilu Banke.
- Sistem upravljanja rizicima na nivou Banke definisan je sledećim aktima:
  - Strategija upravljanja rizicima i Strategija upravljanja kapitalom i Plan upravljanja kapitalom;
  - Politike upravljanje rizicima;
  - Procedure upravljanja rizicima;
  - Metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima;
  - Ostalim aktima.
- Strategijom upravljanja rizicima se uređuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima Banke kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i usklađena je sa Poslovnom politikom i Strategijom Banke.
- Za primenu Strategije upravljanja rizicima odgovorni su nadležni organi Banke i organizacioni delovi koji sprovode i učestvuju u sistemu upravljanja rizicima.

Skupština

- usvaja poslovnu politiku i strategije Banke;
- odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili druga pravna lice, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke.

Upravni odbor

- odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci, kao i za nadzor nad tim sistemom;
- usvaja strategiju i politike upravljanja rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom;
- usvaja plan kontinuiteta poslovanja i plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa;
- uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola;
- utvrđuje unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka;
- usvaja politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u Banci;
- nadzire rad Izvršnog odbora;
- usvaja program i plan unutrašnje revizije;
- obezbeđuje sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala i njegovu usklađenost sa strateškim ciljevima poslovanja.

Izvršni odbor

- sprovodi strategiju i politike upravljanja rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom;
- usvaja i analizira efikasnost primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja i procene rizika i upravljanja rizicima i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima;
- sprovodi plan kontinuiteta poslovanja i plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, vrši njihovo revidiranje u skladu sa poslovnim promenama i kontinuirano tesitanje.

Odbor za reviziju

- analizira i usvaja predloge strategija i politika Banke upravljanja rizicima i sistem unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje;

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

- analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbora o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti politike i procedure za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)

- prati izloženost Banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti, a obavlja i druge poslove utvrđene aktima Banke.

Kreditni odbor

- odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analizira izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku, analizira kreditni portfolio i sprovodi nalaze unutrašnje revizije iz nadležnosti Odbora, a takođe predlaže mere Izvršnom odboru Banke. Obavlja i druge poslove u skladu sa aktima Banke i po nalogu Izvršnog odbora.

Funkcija upravljanja rizicima

- nezavisna poslovna funkcija nadležna za upravljanje rizicima, koja:
  - definiše i predlaže na usvajanje strategiju i politike upravljanja rizicima;
  - definiše i predlaže na usvajanje procedure i metodologije upravljanja rizicima;
  - razvija modele i metodologije za identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika,
  - identificuje, meri, procenjuje, prati i upravlja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju;
  - izveštava nadležne organe Banke o upravljanju rizicima (Upravni odbor Banke, Odbor za reviziju, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor...).

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja

- zadužena je za:
  - identifikaciju, praćenje, upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja Banke;
  - najmanje jednom godišnje identificuje i procenjuje glavne rizike usklađenosti poslovanja Banke i predlaže planove upravljanja tim rizicima, o čemu sastavlja izveštaj koji dostavlja Izvršnom odboru i Odboru za reviziju.

Funkcija unutrašnje revizije

- sprovodi nezavisno vrednovanje sistema upravljanja rizicima, i vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.

- Banka je Strategijom upravljanja rizicima obuhvatila sledeće:
  - pregled i definicije svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena;
  - dugoročne ciljeve, utvrđene poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost ka rizicima određenom u skladu sa tim ciljevima;
  - osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
  - osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke.
- Banka je identifikovala i definisala rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, i to:
- **Kreditni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik obuhvata:
  - **Rezidualni rizik** - rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje nedovoljno utiče na umanjenje svih rizika kojima je Banka izložena.
  - **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.
  - **Rizik izmirenja/isporuke** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoren datuman izmirenja/isporuke.
  - **Rizik druge ugovorne strane** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije.
  - **Kreditno - devizni rizik** - predstavlja verovatnoću da će Banka pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.
  - **Environmentalni rizik** (rizik zaštite životne i društvene sredine) - rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital i reputaciju Banke usled događaja koji ima ili je verovatno da će imati negativan materijalni uticaj na životnu sredinu, zdravlje ili bezbednost ili zajednicu u celini.
- **Rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili

vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, finansijskim instrumentima, robi...

- **Rizik ulaganja** je rizik koji proizlazi iz ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva.
- **Rizik zemlje** je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:
  - **političko-ekonomski rizik**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opših i sistemskih prilika u toj zemlji;
  - **rizik transfera**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.
- **Operativni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nemernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik.
  - **Pravni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupka u vezi sa poslovanjem banke (radni odnosi, obligacioni odnosi...)
- **Rizik likvidnosti** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:
  - **Povlačenja postojećih izvora finansiranja**, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
  - **Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti)**.
- **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.
- **Tržišni rizici** su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu gubitaka u okviru bilansnih i vanbilansnih pozicija usled kretanja cena na tržištu, i obuhvataju:
  - **Devizni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa za stavke koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.
  - **Cenovni rizik** po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu gubitaka usled kretanja cena dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti na tržištu u knjizi trgovanja.
  - **Robni rizik** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu gubitaka usled kretanje cena roba na tržištu.
  - **Rizik opcija** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu gubitaka usled kretanje cena opcija na tržištu.
- Banka nije izložena riziku opcija i robnom riziku.
- **Rizik usklađenosti poslovanja** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja Banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.
  - **Reputacioni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.
- **Strateški rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banke posluju ili izostanka adekvatnih reakcija Banke na te promene.

Dugoročni ciljevi

- Dugoročni ciljevi za upravljanje rizicima Banke su:
  - razvoj aktivnosti u skladu sa Poslovnom strategijom i mogućnostima i razvojem tržišta u cilju stvaranja konkurenčkih prednosti;
  - izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okvirima prihvatljivog nivoa rizika;
  - minimiziranje negativnih efekata na kapital Banke;
  - održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala;

- diversifikacija rizika kojima je Banka izložena.
- Ciljevi upravljanja rizicima uskladieni su Planom poslovanja Banke i mogu biti modifikovani tokom godine.
- Proces upravljanja rizicima uključuje jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti, kao i usklađivanje profila rizičnosti sa sklonošću Banke za preuzimanje rizika.
- Sklonost ka rizicima podrazumeva namjeru Banke da preuzme rizike radi ostvarivanja svojih strategija i politika, kao i određivanje ovog preuzimanja na prihvatljivom nivou rizika.

Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima

- Osnovna načela preuzimanja rizika:
  - utvrđivanje eksplisitnih i jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa pratećim politikama i procedurama za upravljanja pojedinačnim vrstama rizika sa odgovarajućim ciljevima delovanja na nivou Banke;
  - prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbeđenje adekvatnih kapaciteta za čuvanje i obradu podataka;
  - konzervativnost preuzimanja rizika - podrazumeva da je odnos prema rizicima koje Banka preuzima takav da, očekivani prinosi značajno nadmašuju gubitke koji mogu nastati preuzimanjem rizika;
  - donošenje poslovnih odluka na temeljima kvalitativnih i kvantitativnih analiza sa osnovom primenjivih parametara rizika;
  - korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i merenje rizika - prilikom upravljanja rizicima Banka pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interne metode vodeći računa o njihovoj primenljivosti i opravdanosti sa stanovišta ulaganja u njihov razvoj i opravdanosti njihovih primene sa stanovišta složenosti i obima poslovnih aktivnosti.
  - razvoj mehanizma kvantitativnog modeliranja koji omogućava analizu merenja učinaka promena u poslovnom i tržišnom okruženju na profil izloženosti riziku Banke i dalji uticaj na profitabilnost, likvidnost i neto vrednost Banke.

3.2. Politike upravljanja rizicima

- Politikom upravljanja rizicima je uređeno:
  - sprovođenje strategije upravljanja rizicima po svim vrstama rizika: kreditni, tržišni, kamatni, rizik likvidnosti i operativni rizik;
  - način organizovanja procesa upravljanja rizicima Banke i jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa;
  - način procene rizičnog profila Banke i metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procenu rizika;
  - načini praćenja i kontrole rizika i uspostavljanje sistema limita, odnosno vrste limita koje Banka koristi i njihova struktura;
  - mera za ublažavanje rizika i pravila za primenu tih mera;
  - način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke;
  - principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola;
  - okvir i učestalom stres testiranja, kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.
- Eksterno izveštavanje Banke sprovodi se shodno zakonskim, podzakonskim propisima Narodne banke Srbije.
- Na mesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou interno se izveštavaju organi Banke (Upravni odbor, akcionari Banke, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, ALCO, Kreditni odbor).

3.3. Organizaciona struktura funkcije upravljanja rizicima

- Funkcija upravljanja rizicima svoje aktivnosti obavlja kroz sledeće organizacione delove: Sektor upravljanja rizicima, Sektor analize kreditnog rizika i Odeljenje za upravljanje rizičnih plasmana – Work out.
- Sektor upravljanja rizicima se sastoji od Odeljenja upravljanja kreditnim rizikom, Odeljenja monitoringa portofolia, Odeljenja upravljanja tržišnim rizicima i Odeljenje upravljanja operativnim rizikom.
- Sektor analize kreditnog rizika čine Odeljenje analize kreditnog rizika pravnih lica i Odeljenje analize kreditnog rizika stanovništva, mikro klijenata i poljoprivrednika.

3.3.1. Kreditni rizik

- Politika upravljanja kreditnim rizikom predstavlja akt kojim se bliže definiše sistem upravljanja kreditnim rizikom, uključujući i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik koncentracije, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane kome je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, kao deo sistema upravljanja rizicima.

- Najvažniji procesi sistema upravljanja rizikom su:
  - Proces odobravanja plasmana;
  - Proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite;
  - Proces monitoringa plasmana u cilju ranog otkrivanja znakova upozorenja;
  - Proces merenja kreditnog rizika u skladu sa regulativnom Narodne banke Srbije i internom metodologijom Banke;
  - Proces monitoringa portfolija i praćenja kreditnog rizika
  - Proces upravljanja rizičnim plasmanima – work out;
  - Proces obračuna minimilnog kapitalnog zahteva za kreditni rizik i interne procene adekvatnosti kapitala;
- Rizični profil Banke opredeljen je prihvatljivim nivoom rizika za Banku, a u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Banke. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Banke, po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki, kao i na osnovu poslovanja sa drugom ugovornom stranom za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Identifikovanje kreditnog rizika započinje podnošenjem zahteva za odobrenje plasmana.
- Proces odobravanja plasmana sastoji se od prikupljanja i provere neophodne dokumentacije, informacija i podataka na osnovu kojih se vrši kreditna analiza pojedinačnih plasmana, kao i faktora kreditnog rizika.
- Analiza pojedinačnog plasmana obuhvata analizu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja klijenata, identifikovanje nivoa rizika (utvrđivanje klasifikacije i internog rejtinga klijenta) i kontrolu iskorišćenosti limita.
- Prilikom analize pojedinačnog plasmana sagledava se i uticaj na kapitalni zahtev za kreditni rizik.
- Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na dva pristupa:
  - regulatorni pristup – proces obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama po osnovu Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 i Međunarodnog računovodstvenog standarda 37, kao i klasifikacija i obračun rezervisanja saglasno regulativi Narodne banke Srbije
  - interni pristup – merenje nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internog sistema rejtinga.
- U okviru procesa odobravanja plasmana sagledava se izloženost u odnosu na regulatorne i interno definisane limite.
- Limiti odobrenja plasmana definisani su sistemom odlučivanja u zavisnosti od vrste klijenata i nivoa izloženosti: za plasmane u okviru definisanog limita odluke donose kreditni odbori filijala, a u određenim slučajevima neophodna je saglasnost organizacionog dela za upravljanje rizicima. U nadležnosti centralnih kreditnih odbora (u zavisnosti od vrste klijenata) su plasmani iznad definisanih limita, koji odluke donose uz prethodno mišljenje organizacionog dela za upravljanje rizicima. Izvršni odbor i Upravni odbor donose odluke u zavisnosti od nivoa izloženosti.
- U cilju održavanja rizika na prihvatljivom nivou, Banka primenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana putem poštovanja limita izloženosti, diverzifikacije ulaganja i pribavljanja prihvatljivih intrumenata obezbeđenja u cilju sekundarne naplate.
- Nakon odobrenja plasmana vrši se praćenje plasmana i poslovanja klijenta kroz redovan i vanredni monitoring u cilju pravovremene identifikacije signala upozorenja.
- Praćenjem i kontrolom portfolija u celini i po pojedinim segmentima, Banka vrši poređenje sa prethodim periodima, identificuje trendove kretanja i uzroke promena nivoa kreditnog rizika. Takođe, prati pokazatelje kvaliteta aktive (kretanje NPL-a, pokrivenost NPL ispravkama vrednosti...), kao i izloženost prema regulatorno i interno definisanim limitima.
- U svrhu kontrole rizika koncentracije Banka je utvrdila interne limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima/delatnostima, vrstama proizvoda, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupama povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite...). Uspostavljanje odgovarajućih limita izloženosti je osnov za diversifikaciju kreditnog portfolija.
- Izveštavanje o kreditnom riziku na nivou Banke obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izveštavanje sprovodi se shodno zahtevima Narodne banke Srbije i Međunarodnom standardu finansijskog izveštavanja 7 za kreditni rizik, a interno izveštavanje u skladu sa internim aktima Banke.
- Izveštaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku, izloženost kreditnom riziku prema kriterijumima Narodne banke Srbije i Internom sistemu rejtinga, dospela potraživanje, rizične plasmane i kredite, kolaterale, rezerve za procenjenje gubitke, ispravke vrednosti, potrebnu rezervu, rizike izloženosti, limite izloženosti i koncentracije...

3.3.2. Rizik likvidnosti

- Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmiravale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke, odnosno minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.
- Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces upravljanja rizikom likvidnosti (koji sprovodi nezavisna funkcija nadležna za upravljanje rizicima) i proces podrške upravljanju od procesa preuzimanja rizika likvidnosti.
- Odbor za likvidnost i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom imaju značajnu i primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti, u okviru svojih nadležnosti, u redovnim i vanrednim uslovima poslovanja. Takođe, u procesu upravljanja rizikom likvidnosti ulogu imaju i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Osnovna načela upravljanja rizikom likvidnosti:
  - spremnost da se odgovori dospelim obavezama, kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne aktive;
  - održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza;
  - utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (kriza likvidnosti).
- Tokom 2013. godine Banka je implementirala aplikaciju za upravljanje aktivom i pasivom čime je značajno unapredila postojeće metodologije i uvela nove modele za upravljanja rizikom likvidnosti u cilju njegovog preciznijeg merenja.
- Identifikacija rizika likvidnosti podrazumeva analiziranje svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procenu stabilnosti depozita.
- Proces merenja rizika likvidnosti obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti i vrši se primenom regulatorno i internu definisanih metoda i modela:
  - Regulatorni pristup – primena pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti;
  - Interni pristup – primena statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, stres testiranje (analiza osetljivosti i scenario analiza) i simulacije.
- U cilju upravljanja rizikom likvidnosti uspostavljen je sistem praćenja limita. Regulatorno definisani limiti likvidnosti, koje Banka poštuje odnose se na održavanje minimalnih pokazatelja likvidnosti u periodu od 1 dana, 3 dana i proseka za mesec dana. Prilikom definisanja limita izloženosti riziku likvidnosti sagledava se više aspekata rizika likvidnosti, uzimajući u obzir ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Banke, limitirajući valutnu i ročnu neusklađenost. Banka je definisala interne standarde za upravljanje rizikom likvidnosti, koji se odnose na definisani interni limit pokazatelja likvidnosti, limite gepova likvidnosti po ročnosti i valutama, strukturne limite likvidnosti, identifikaciju i kvantifikaciju ranih elemenata krize likvidnosti.
- Praćenje i kontrola rizika likvidnosti podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola rizika likvidnosti je uspostavljena i integrisana u sve poslovne akcije Banke i na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti.
- U cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom, Banka primenjuje tehnike i mere ublažavanja rizika likvidnosti u uslovima kada izloženost riziku likvidnosti teži gornjoj granici definisanim rizičnim profilom Banke. Tehnike koje Banka primenjuje odnose se na održavanje dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti, odnosno utrživih likvidnih sredstava u značajnijim valutama, diversifikaciju izvora finansiranja prema ročnosti i valuti, smanjenje koncentracije izvora finansiranja prema sektorskoj strukturi, a u cilju formiranja stabilne baze izvora sredstava.
- Banka ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i predlog mera, kao i rezultate sprovedenog testiranja Plana za upravljanje rizikom likvidnosti u kriznim situacijama.

3.3.3. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

- Cilj upravljanja kamatnim rizikom je očuvanje ekonomске vrednosti kapitala Banke, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na finansijski rezultat, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima značajnu i primarnu ulogu u procesu upravljanja kamatnim rizikom, u okviru svojih nadležnosti. Takođe, u procesu upravljanja kamatnim rizikom ulogu imaju i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.

- Osnovni principi upravljanja kamatnim rizikom Banke su:
  - održavanje nivoa kamatnog rizika, koji omogućava minimiziranje negativnog uticaja promene kamatnih stopa na tržištu kao i održavanje minimalno zahtevane margine kamatnih stopa;
  - limitiranje ročne i valutne neusklađenosti u cilju očuvanja ekonomске vrednosti kapitala, odnosno minimiziranja negativnih efekata promena kamatnih stopa na izloženost kamatnom riziku;
  - optimizacija cene koštanja izvora uz prilagođavanje i opreznost prilikom formiranja konkurentnih kamatnih stopa na proizvode Banke.
- Tokom 2013. godine Banka je implementirala aplikaciju za upravljanje aktivom i pasivom čime je značajno unapredila postojeće metodologije i uvela nove modele za upravljanja kamatnim rizikom u cilju njegovog preciznijeg merenja.
- Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja izloženosti kamatnom riziku, kao i vrsta kamatnog rizika kojima je Banka izložena.
- Merenje kamatnog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku i vrši se primenom internih modela statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, ekonomске vrednosti kapitala, neto sadašnje vrednosti i stres testiranja.
- Ublažavanje kamatnog rizika Banka sprovodi kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. U procesu upravljanja kamatnim rizikom Banka primenjuje sistem internih limita. Banka pri definisanju limita izloženosti kamatnom riziku uzima u obzir više aspekata kamatnog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala. Banka je definisala limite kamatnosnih pozicija, limite gepova po valutama do 1 godine kojima se limitira negativan uticaj na finansijski rezultat i limit promene ekonomске vrednosti kapitala, kojim se limitira negativan uticaj na kapital.
- Praćenje i kontrola kamatnog rizika obuhvata usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja kamatnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Sistem unutrašnje kontrole kamatnog rizika je integriran u sve poslovne aktivnosti Banke, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja kamatnim rizikom.
- Banka je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja rizika, koje su usmerene na održavanje usklađenosti kamatnoosetljivih pozicija, diversifikaciju izvora finansiranja prema vrsti kamatne stope, ročnosti i li repricing-u i valutu i optimiziranje cene izvora sredstava.
- Sistem izveštavanja o izloženosti kamatnom riziku obuhvata procenu i analizu izloženosti kamatnom riziku, usklađenost sa internim limitima, rezultate stres test analize i predloge mera.

3.3.4. Tržišni rizik

- Banka je u svom svakodnevnom poslovanju kontinuirano izložena deviznom i cenovnom riziku.

Upravljanje deviznim rizikom

- Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene kursa domaće valute na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.
- Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške.
- U procesu upravljanja deviznim rizikom značajnu ulogu ima ALCO i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Identifikacija deviznog rizika primarno se odnosi na sagledavanje transakcione i bilansne izloženosti, kao i izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti kao i analizu internih i eksternih faktora. Identifikacija izloženosti deviznom riziku se sprovodi na nivou izloženosti pojedinoj valuti kao i na nivou celokupnog deviznog portfolija za sve valute.
- Merenje deviznog rizika obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti deviznom riziku i vrši se primenom regulatorno i interno definisanih metoda i modela:
  - Regulatorni pristup – primena pokazatelja deviznog rizika;
  - Interni pristup – stres testiranje (analiza osetljivosti i scenario analiza) i simulacije, value at risk i backtesting.
- Banka sprovodi kontinuirano ublažavanje deviznog rizika kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Banka primenjuje sistem eksternih i internih limita, utvrđenih na osnovu pokazatelja deviznog rizika. Prilikom definisanja limita izloženosti deviznom riziku uzima se u obzir više aspekata deviznog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Banke. Banka je definisala interne limite pokazatelja deviznog rizika po pojedinim valutama i agregatno na rigoroznijem nivou u odnosu na regulatorne limite, kao i limite transakcija koje utiču na finansijski rezultat.

- Kao deo upravljanja deviznim rizikom Banka koristi standardne i derivativne instrumente i mere u delu sredstava i izvora sredstava, u cilju umanjivanja i ublažavanja izloženosti navedenom riziku. Banka je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja deviznom riziku, kroz redovno izveštavanje nadležnih odbora i organa, kao i jasnu podelu odgovornosti, definisanje pravila o učestalosti i izveštavanju o sprovođenju usvojenih mera za smanjenje deviznog rizika.
- Banka je uspostavila sistem izveštavanja, koji obuhvata procenu i analizu izloženosti deviznom riziku, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i predloge mera.

Upravljanje cenovnim rizicima

- Banka je uspostavila odgovarajući organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja i podrške, a vodeći se principima organizacije sistema upravljanja rizicima knjige trgovanja.
- Izvršni odbor ima značajnu ulogu u procesu upravljanja rizicima knjige trgovanja. U procesu upravljanja cenovnim rizicima, ulogu imaju i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom Banke su:
  - održavanje nivoa rizika u skladu sa internim definisanim limitima;
  - praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima knjige trgovanja;
  - utvrđivanje mera za umanjenje izloženosti rizicima, u ulovima kada Banka teži gornjoj granici prihvaćenog rizičnog profila izloženosti rizicima.
- Identifikacija rizika poslovnih aktivnosti knjige trgovanja podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja rizičnog profila Banke.
- Merenje i procena rizika poslova knjige trgovanja podrazumeva primenu:
  - standardizovanog (regulatorno propisanog) pristupa
  - internog modela korišćenjem Value at Risk metodologije.
- Ublažavanje cenovnog rizika se sprovodi kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. Definisanje i primena odgovarajućih mera zaštite i preventive, definisanje limita izloženosti i definisanje i primenu mera za ublažavanje cenovnog rizika, karakterišu fazu ublažavanja cenovnog rizika. Banka ima uspostavljen sistem internih limita, usvojenih od strane nadležnih odbora Banke, i to: limite izloženosti za sve pozicije knjige trgovanja, limite ulaganja po proizvodima i vrstama transakcija, limite prema vrsti izdavaoca hartija od vrednosti i učešću izdavaoca u ukupnom portfoliju...
- Sistem unutrašnje kontrole cenovnog rizika je integriran u sve poslovne aktivnosti Banke, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja cenovnim rizikom.
- Saglasno uspostavljenom sistemu izveštavanja o cenovnom riziku Banke, Banka vrši eksterno i interno izveštavanje.

3.3.1. Operativni rizici

- U cilju minimiziranja nastanka događaja operativnog rizika Banka uspostavlja odgovarajući okvir koji uključuje: proces identifikovanja događaja operativnog rizika, proces klasifikacije događaja operativnog rizika prema nivou rizičnosti, analizu događaja operativnog rizika, proces praćenja događaja operativnog rizika, monitoring mera za ublažavanje operativnih rizika i sistem ranog otkrivanja događaja operativnog rizika.
- Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:
  - poslovanje u skladu sa dobrim praksama za upravljanje operativnim rizikom;
  - obezbeđenje adekvatnih kontrola za upravljanje operativnim rizikom;
  - blagovremeno identifikovanje i kontinuirano praćenje događaja operativnog rizika, minimiziranje nastanka događaja operativnog rizika sprovođenjem mera;
  - analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika,
  - merenje operativnog rizika primenom regulatornog pristupa (pokazatelj operativnog rizika) internog pristupa (stres testiranje, value at risk i back testing) i
  - merenje tekuće izloženosti operativnom riziku i procena izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti na sprovođenju mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.
- Banka kontinuirano vrši ublažavanje operativnog rizika, što podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou kroz utvrđivanje mera za minimiziranje operativnog rizika koje podrazumevaju:
  - definisanje limita izloženosti;
  - definisanje i primena mera za ublažavanje operativnih rizika;
  - sistem fizičkih kontrola;
  - Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i
  - Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.

- Praćenje i kontrola operativnog rizika podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja operativnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola operativnog rizika je uspostavljena i integrisana u sve poslovne aktinosti Banke i na svim nivoima upravljanja operativnim rizikom kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja operativnim rizikom.
- Banka je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, kroz redovno izveštavanje nadležnih odbora i organa, kao i jasnu podelu odgovornosti, definisanje pravila o učestalosti i izveštavanju o sprovođenju usvojenih mera za smanjenje operativnog rizika. Sistem izveštavanja obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se nameravaju ili jesu preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnostima koje je Banka poverila trećim licima.

3.3.2. Rizik zemlje

- Cilj upravljanja rizikom zemlje je da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene metodologije i definisanih limita izloženosti prema zemljama ili grupi zemalja na osnovu rejtinga zemlje.
- Identifikacija rizika zemlje podrazumeva analizu svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika zemlje, a sprovode se na nivou pojedinačnog plasmana i celokupnog portfolija.
- Preduslov za ostvarivanje definisanih ciljeva upravljanja rizikom zemlje je postojanje adekvatne i ažurne baze podataka u kojoj se beleže informacije o zemlji sedišta i prebivalištu klijenta od strane poslovnih sektora.
- Merenje rizika zemlje se zasniva na eksternim kreditnim rejtingzima zemlje sedišta klijenta, na osnovu kojih se plasmani grupišu u određeni nivo rizika.
- Postupkom praćenja i kontrole rizika zemlje Banka definiše kao praćenje limita i usvojenih mera za umanjenje rizika zemlje, kao i proces kontrole.
- Banka ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku zemlje, kojim se blagovremeno izveštava rukovodstvo Banke, nadležni odbori i organizacioni delovi.

3.3.3. Rizik ulaganja

- Banka ima uspostavljen interni i eksterni sistem izveštavanja o riziku ulaganja čime se obezbeđuje da ulaganje koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ulaganja Banke u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva ne pređu 60% kapitala Banke.

4. KAPITAL BANKE

- Strategijom i Planom kapitala Banka konkretnizovano je i precizirano sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala i utvrđivanje vremenskog horizonta za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih pokazatelja i promenu kretanja ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka odgovoriti kapitalnim zahtevima u budućnosti, relevantna ograničenja na kapital kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.
- Saglasno definisanim ciljanim vrednostima, Banka preduzima mere za njegovo ostvarenje i održavanje.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

Struktura kapitala

RSD 000

Naziv	31.12.2013.	31.12.2012.
OSNOVNI KAPITAL	45.134.001	50.696.348
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17.191.466	17.191.466
Uplaćene obične akcije	8.709.310	8.709.310
Uplaćene prioritetene nekumulativne akcije	373.510	373.510
Uplaćene preferencijalne zamenljive akcije banke	8.108.646	8.108.646
Emisiona premija	22.843.084	22.843.084
Reserve iz dobiti	16.635.440	14.785.440
Dobitak iz tekuće godine	-	-
Odbitne stavke od osnovnog kapitala	11.535.990	4.123.642
Nematerijalna ulaganja	537.445	600.438
Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	290.274	151.903
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	187.011	7.016
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	10.521.260	3.364.285
DOPUNSKI KAPITAL	4.961.842	5.329.728
Deo revalorizacionih rezervi banke	1.522.579	780.996
Subordinirane obaveze	3.439.263	4.548.732
ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	16.076.615	15.648.210
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	5.555.355	5.555.355
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	10.521.260	10.092.855
UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	34.019.228	40.377.866
UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	-	-
UKUPNI REGULATORNI KAPITAL	34.019.228	40.377.866

- Banka izračunava pokazatelj adekvatnosti kapitala i kapitalne zahteve u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije koristeći standardizovani pristup za kreditne rizike, tržišne rizike i operativne rizike.
- Regulatorno propisana minimalna vrednost pokazatelja adekvatnosti kapitala je 12%.

Pregled ukupnih kapitalnih zahteva po standardizovanom pristupu

RSD 000

Kapitalni zahtevi	31.12.2013.	31.12.2012.
Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka	19.381.177	20.319.961
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	74.147	70.875
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	2.168	1.362
Izloženosti prema bankama	924.298	758.374
Izloženosti prema privrednim društvima	10.504.556	12.126.365
Izloženosti prema fizičkim licima	3.037.644	2.832.817
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	2.525.787	2.414.031
Dospela nenaplaćena potraživanja	659.480	610.519
Ostale izloženosti	1.653.095	1.505.618
Tržišni rizici	86.496	
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	-	-
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-	-
Kapitalni zahtev za devizni rizik	86.496	-
Kapitalni zahtev za robni rizik	-	-
Operativni rizici	2.000.237	1.823.619
Izloženost operativnom riziku	2.000.237	1.823.619
Ukupni kapitalni zahtevi	21.467.910	22.143.580
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (minimum 12%)	19,02%	21,88%

- Banka uključuje pozicije knjige trgovanja u obračun kapitalnih zahteva za kreditni rizik, imajući u vidu da vrednost i učešće knjige trgovanja u ukupnim poslovnima ne obavezuju Banku za izdvajanjem posebnih kapitalnih zahteva za tržišne rizike.
- Kapitalni zahtev za devizni rizik se obračunava s obzirom da je pokazatelj deviznog rizika veći od 2%.

4.1. Interna procena adekvatnosti kapitala – ICAAP

- Banka je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u dalnjem tekstu: ICAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom, a koji za cilj ima jačanje odnosa između upravljanja rizicima i kapitala Banke, odnosno da obezbedi da Banka raspolaže dovoljnim nivoom kapitala da podrži sadašnje i buduće aktivnosti i pokrije sve materijalno značajne rizike kojima je Banka izložena u svom poslovanju.
- ICAAP je uključen u sistem upravljanja rizicima i integralni je deo procesa donošenja odluka u Banci, takođe redovno se preispituje i prilagođava, a posebno kada je Banka izložena novim rizicima ili značajnim promenama.
- Banka je uspostavila Strategiju i Plan upravljanja kapitalom. Plan upravljanja kapitalom sadrži:
  - Strateške ciljeve i periode za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
  - Način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
  - Procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
  - Način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa internog kapitala;
  - Plan poslovanja u slučaju nepredviđenih događaja koji mogu uticati na iznos raspoloživog internog kapitala.
- ICAAP je stabilan proces upravljanja rizicima koji adekvatno identificuje, meri, agregira i prati rizike kroz obuhvat svih ključnih elemenata procene kapitalnih zahteva, planiranja i upravljanja kapitalom.
- ICAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom upravljanja rizicima i pojedinačnim Politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom i Planom upravljanja kapitalom. Osnovni uslovi koje ICAAP implementiran u Banci ispunjava su:
  - Zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
  - Pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
  - Obezbeđuje adekvatan interni kapital u skladu sa rizičnim profilom Banke;
  - Uključen je u sistem upravljanja Bankom i donošenja odluka u Banci;
  - Predmet je redovne analize, praćenja i provere.
- Cilj ICAAP-a je jasno određivanje takvog nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena.
- Određivanjem potencijala za pokriće rizika, Banka indirektno postavlja maksimalni nivo rizika koji je spremna da prihvati. Kroz ICAAP se osim procene internih kapitalnih zahteva procenjuje i interni kapital. Planiranje internog kapitala osigurava i održavanje takvog nivo kapitala koji može podržati rast plasmana, budućih izvora sredstava, politiku dividendi...
- Banka kontinuirano procjenjuje rizični profil i redovno revidira postupak interne procene adekvatnosti kapitala istovremeno razvijajući metodologije procene ostalih vrsta rizika kako bi sveobuhvatno upravljanje rizicima na nivou Banke bilo što efikasnije.
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke:
  - uspostavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa ciljevima upravljanja i načelima preuzimanja i upravljanja rizicima;
  - identifikovanje, merenje (procena), ublažavanje i praćenje svih rizika kao osnova za procenu adekvatnosti kapitala;
  - postavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova Banke;
  - obezbeđenje internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke.

Faze ICAAP-a:

- Utvrđivanje materijalno značajnih rizika – Na osnovu metodologije utvrđeni su kvantitativni i kvalitativni kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuju materijalno značajni rizici koji će biti uključeni u proces interne procene adekvatnosti kapitala, u skladu sa vrstom, obimom i složenošću poslovanja kojim se Banka bavi, kao i specifičnošću tržišta na kojima posluje. Pri proceni materijalnosti rizika, Banka razmatra sve rizike kojima je izložena, odnosno koje preuzima. Svi preuzeti rizici mogu se podeliti na značajne za koje je potrebno izdvojiti deo kapitala i na rizike koji ne zahtevaju njegovo izdvajanje s obzirom da su procenjeni kao nematerijalni ili Banka s njima upravlja kroz uspostavljeni sistem upravljanja rizicima.
- Obračunavanje iznosa internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike – Banka koristi metode propisane za obračun minimalnih kapitalnih zahteva, kao i interne pristupe merenju. Banka sprovodi stresno testiranje za sve materijalno značajne rizike i interni kapital, koji uključuju faktore rizika specifične za okruženje u kome Banka posluje. Rezultati stresnog testiranja uzimaju se u obzir pri proceni i održavanju internog kapitala na određenom nivou. Za uključivanje materijalno značajnih rizika u ICAAP Banka primenjuje sledeće metodologije za:
  - **Kreditni rizik** – standardizovani pristup uz stresno testiranje primenom ekonometrijskih modela sa vremenskim horizontom od godinu dana;

- **Operativni rizik** – Monte Carlo VaR model sa intervalom poverenja od 99,9% uz primenu stresnog testiranja;
- **Tržišni rizik (devizni rizik)** – VaR metodologija sa primenom i stresnog testiranja;
- **Kamatni rizik** – metodologija standardizovanog kamatnog šoka, koji u sebi obuhvata i promenu faktora;
- **Rizik likvidnosti** – testiranje "hipotetičkog" nivoa krize likvidnosti i kalkulacija nedostajućeg iznosa sredstava;
- **Rizik koncentracije** – primenom sopstvenog modela zasnovanog na HHI indeksu uz primenu stres testa;
- **Rezidualni rizik** – stres testiranje pogoršanja efikasnosti korišćenih tehniki ublažavanja;
- **Kreditno devizni rizik** – stres testiranje efekata na povećanje izloženosti kreditnom riziku usled rasta deviznog kursa;
- **Strateški rizik** – stres testiranje negativnih ostupanja od planiranih veličina neto kamatnog prihoda;
- **Materijalno neznačajni rizici** su uključeni u ICAAP kroz sistem politika i procedura, sistem limita, sistem odlučivanja...
- Određivanje ukupnog internog kapitala uključuje i rezultate stresnog testiranja. Takođe, za planiranje regulatornog i internog kapitala vremenski horizont je tri godine.
- Poređenje iznosa kapitala izračunatog u skladu sa regulatornim zahtevima i iznosa raspoloživog internog kapitala, kao i minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva.

5. IZLOŽENOST RIZICIMA

5.1. Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja

U analizi i proceni kreditnog rizika Banka koristi dva paralelna pristupa: interni i regulatorni.

- Interni sistem rejtinga nije samo instrument za oblikovanje pojedinačnih odluka i procenjivanje nivoa rizika pojedinačnog plasmana, već predstavlja osnovu za analizu portofolia, podršku prilikom odobrenja plasmana, kao i u postupku obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u cilju rangiranja nivoa rizičnosti plasmana i iskazivanja realne vrednosti potraživanja. Interni sistem rejtinga podleže redovnoj reviziji i unapređenju.
- U analizi kreditnog rizika, pored Internog sistema rejtinga, Banka koristi i načela propisana regulativom Narodne banke Srbije, koja zahtevaju klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanih kriterijuma i obračun rezerve za procenu kreditnog rizika. Primena ovih kriterijuma omogućava Banci da pokrije neočekivane gubitke koji mogu nastati usled nemogućnosti i nesposobnosti klijenta da svoje obaveze izmiruje o roku dospeća prema ugovorom definisanim uslovima. U tom smislu Banka vrši klasifikaciju potraživanja i obračun potrebnog nivoa rezerve za procenjene gubitke, koja predstavlja određeni vid zaštite od mogućih negativnih posledica ukoliko se plasirana sredstva ne vrate o roku dospeća i u punom iznosu.
- Pozitivna razlika između obračunate rezerve za procenjene gubitke (na bazi regulatornog pristupa) s jedne strane, i ispravki vrednosti i rezervisanja za potencijalne gubitke (na bazi internog pristupa) s druge strane, daje potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja predstavlja odbitnu stavku od kapitala.

Banka dospela nenaplaćena potraživanja definiše kao sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospeća (po osnovu glavnog duga, kamata i naknada, kao i intervencije po garancijama, avalima i ostalim oblicima jemstva, nedozvoljena prekoračenja na računima klijenta i ostale dospele obaveze klijenata).

Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti predstavljaju izloženosti kod kojih se vrši procena naplativosti, odnosno kod kojih se vrši umanjenje za iznos očekivanog gubitka.

- Banka ima jasno definisane kriterijume za procenjivanje i priznavanje kredita i potraživanja, kao i kriterijume za procenjivanje i priznavanje rezervisanja po osnovu potencijalnih obaveza, u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, a poštujući i zahteve Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) 39 i 37.
- Obezvređenje plasmana i rezervisanja vrši se samo onda kada postoji opravdan osnov, odnosno kada postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao posledica događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja potraživanja, a koji nepovoljno utiču na urednost izmirivanje obaveza dužnika prema Banci.
- Glavni elementi u proceni obezvređenja plasmana su: prekoračenje roka plaćanja glavnice ili kamate, teškoće u novčanim tokovima korisnika kredita, opadanje kreditnog rejtinga ili promene prvobitnih uslova iz ugovora i drugo.
- Obezvređenje plasmana se vrši na osnovu procene očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja klijenata, kao i realizacije sredstava obezbeđenja, ukoliko se proceni da će realno plasman biti namiren iz tih sredstava.

Obračun ispravke vrednosti bilansne aktive

- Banka vrši procenu obezvređenja potraživanja kao pojedinačnu i grupnu procenu. Svi klijenti se grupišu na osnovu interno propisane metodologije bazirane na sistemu internog rejtinga Banke.
- Postupak procene obezvređenja se vrši na pojedinačnom nivou, kada postoje objektivni dokazi o postojanju

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

obezvredjenja kredita, za svaki materijalno značajan kredit i na grupnom nivou, za materijalno manje značajne kredite. Iznos obezvredjenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po kreditu, primenom poslednje ugovorene efektivne kamatne stope konkretnog kredita. Kod intervencija po garancijama i drugim oblicima jemstva, sadašnja vrednost se utvrđuje diskontovanjem očekivanih priliva primenom prosečne godišnje zatezne kamatne stope.

- Obezvredjenje za materijalno manje značajne kredite se procenjuje grupno za svaku grupu posebno, imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika, i to u visini procenta migracija odgovarajuće grupe u najlošiju grupu, korigovanih za procenat naplate kredita.
- Ukoliko se prilikom pojedinačne procene materijalno značajnih kredita proceni da ne postoje objektivni dokazi o obezvredjenju kredita, taj kredit se obezvredjuje u visini procenta obezvredjenja bonitetne grupe kojoj pripada.
- Obezvredjenje kredita koje umanjuje vrednost kredita, evidentira se na računu ispravki vrednosti u okviru bilansa stanja i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Obračun rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

- Obračun rezervisanja Banka vrši na pojedinačnoj i grupnoj osnovi. Potencijalne obaveze kod kojih je visok stepen verovatnoće da će odliv sredstava nastati, pojedinačno se procenjuju, dok se ostale potencijalne obaveze procenjuju na grupnoj osnovi.
- Procena rezervisanja na grupnoj osnovi vrši se na osnovu migracija kategorija rizičnosti uz uvažavanje svih elemenata Internog sistema rejtингa, na isti način kao u postupku u okviru bilansnih pozicija.
- Rezervisanje se evidentira u okviru obaveza u bilansu stanja i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha perioda u kome je verovatnoća nastala.

Pregled izloženosti kreditnom riziku po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2013.		31.12.2012.	
	Izloženost	Prosečna vrednost	Izloženost	Prosečna vrednost
Države i centralne banke	112.394.186	94.959.953	85.412.967	83.205.391
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne	1.723.791	1.665.488	1.622.784	1.695.241
Medunarodne razvojne banke	96.763	78.983	75.876	74.515
Banke	27.396.004	21.352.200	20.795.592	18.223.542
Privredna društva	102.679.102	104.811.445	112.598.893	112.425.663
Fizička lica	34.735.930	33.188.500	32.536.591	33.420.491
Izloženosti obezbeđene hipotekama na	34.275.640	30.236.914	31.104.830	27.006.143
Dospela nenaplaćena potraživanja	17.876.024	11.588.439	12.238.634	6.807.784
Ostale izloženosti	42.511.690	36.164.963	39.772.297	32.285.674
Ukupno	373.689.130	334.046.884	336.158.464	315.144.444

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti i rezervisanje za procenjene gubitke i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavke.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

Sektorska raspodela izloženosti po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2013.	31.12.2012.
	Vrednost izloženosti	Vrednost izloženosti
Države i centralne banke	120.446.955	91.590.446
Sektor finansija i osiguranja	54.160.779	43.109.514
Javni sektor	66.281.554	48.480.858
Sektor stranih lica	4.622	74
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave lokalne	1.716.016	1.616.456
Javni sektor	1.235.791	1.181.245
Sektor stranih lica	480.225	435.211
Međunarodne razvojne banke	96.763	75.876
Sektor finansija i osiguranja	96.763	75.876
Banke	27.366.377	21.031.030
Sektor finansija i osiguranja	6.266.857	2.151.452
Sektor stranih lica	21.099.519	18.879.544
Ostalo banke	1	34
Privredna društva	87.537.969	101.053.045
Sektor finansija i osiguranja	6.268.580	4.668.677
Sektor javnih preduzeća	3.367.520	3.368.691
Sektor privrednih društava	76.667.946	91.721.257
Sektor preduzetnika	592.841	664.321
Javni sektor	181	4.210
Sektor stranih lica	28.789	342.188
Sektor drugih komitenata	42.133	49.604
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	569.978	234.097
Fizička lica	33.751.599	31.480.795
Sektor finansija i osiguranja	666	522
Sektor javnih preduzeća	16.688	9
Sektor privrednih društava	5.059.815	5.003.965
Sektor preduzetnika	1.314.378	1.260.990
Javni sektor	8.581	8.212
Sektor stanovništva	23.687.998	22.392.918
Sektor stranih lica	13.204	124
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	3.583.751	2.780.156
Sektor drugih komitenata	66.518	33.899
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	33.825.706	30.687.494
Sektor finansija i osiguranja	—	—
Sektor privrednih društava	3.333.836	3.947.658
Sektor preduzetnika	213.553	245.659
Sektor stanovništva	29.896.506	26.115.464
Sektor stranih lica	5.165	3.079
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	339.816	344.966
Sektor drugih komitenata	36.829	30.668
Dospela nenaplaćena potraživanja	5.366.908	4.025.378
Sektor finansija i osiguranja	508	—
Sektor javnih preduzeća	116.596	—
Sektor privrednih društava	4.966.289	3.667.636
Sektor preduzetnika	17.361	7.885
Javni sektor	—	—
Sektor stanovništva	216.891	195.275
Sektor stranih lica	28	65.573
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	48.358	63.383
Sektor drugih komitenata	877	25.626
Ostale izloženosti	41.162.833	38.786.563
Sektor finansija i osiguranja	2.380.561	2.665.577
Sektor javnih preduzeća	2	1
Sektor privrednih društava	335.080	648.970
Sektor preduzetnika	1.869	4.091
Javni sektor	3.697	40.500
Sektor stranih lica	259.135	337.962
Sektor drugih komitenata	45.335	55.186
Ostalo	38.137.155	35.034.276
Ukupno	351.271.126	320.347.083

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti, rezervisanje za procenjene gubitke i potrebnu rezervu i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavke i nakon primene tehnika ublažavanja

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

Bruto izloženost kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i rezervisanje po vanbilansnim stavkama

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2013.		31.12.2012.	
	Bruto izloženost kod kojih je izvršena ispravka ili rezervisanje	Ispravka vrednosti i rezervisanje	Bruto izloženost kod kojih je izvršena ispravka ili rezervisanje	Ispravka vrednosti i rezervisanje
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave lokalne samouprave	391.455	4	1.129.056	72
Javni sektor	391.455	4	1.129.056	72
Banke	223.278	223.215	259.124	230.687
Sektor finansijskih i osigurajnih	699	637	21.038	2.713
Sektor stranih lica	222.579	222.578	238.086	227.974
Privredna društva	80.302.564	3.208.581	86.755.588	2.540.750
Sektor finansijskih i osigurajnih	3.886.852	2.805	5.076.231	7.859
Sektor javnih preduzeća	360.124	47	3.626.137	792
Sektor privrednih društava	74.521.746	2.991.411	76.757.195	2.528.014
Sektor preduzetnika	612.638	3.381	666.954	2.550
Javni sektor	6	—	3.213	17
Sektor stranih lica	237.874	209.085	346.836	4
Sektor drugih komitenata	107.731	1.464	44.411	1.503
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna	575.593	387	234.611	11
Fizička lica	31.467.971	465.180	29.235.867	439.726
Sektor finansijskih i osigurajnih	253	9	199	135
Sektor javnih preduzeća	—	—	9	—
Sektor privrednih društava	5.212.513	191.086	5.091.941	196.881
Sektor preduzetnika	1.317.116	28.140	1.262.168	26.834
Javni sektor	8.166	404	7.695	151
Sektor stanovništva	21.266.227	201.857	20.032.521	163.996
Sektor stranih lica	5.765	274	23	—
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	3.585.675	38.778	2.798.847	41.588
Sektor drugih komitenata	72.257	4.633	42.464	10.141
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	35.168.816	58.098	32.115.237	23.265
Sektor privrednih društava	4.364.370	22.207	5.203.571	10.896
Sektor javnih preduzeća	216.304	1.140	250.606	2.665
Sektor preduzetnika	30.199.110	32.829	26.272.987	9.428
Sektor stanovništva	5.165	—	3.079	—
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	346.886	1.922	354.231	276
Sektor drugih komitenata	36.981	1	30.763	—
Dospela nenaplaćena potraživanja	34.241.240	16.870.592	25.822.679	13.871.860
Sektor finansijskih i osigurajnih	142.972	142.972	142.959	142.959
Sektor javnih preduzeća	166.580	2.073	153	153
Sektor privrednih društava	26.837.348	11.099.545	16.512.752	8.220.699
Sektor preduzetnika	298.459	236.439	277.944	234.285
Javni sektor	30.000	30.000	30.018	30.018
Sektor stanovništva	2.216.528	1.638.304	2.021.526	1.521.018
Sektor stranih lica	262.216	161.985	2.480.576	166.074
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	409.811	293.162	360.747	244.797
Sektor drugih komitenata	3.877.326	3.266.112	3.996.004	3.311.857
Ostale izloženosti	15.249.777	4.435.095	16.128.174	3.824.442
Sektor finansijskih i osigurajnih	5	—	2.646.141	261
Sektor javnih preduzeća	3	1	3	1
Sektor privrednih društava	450.881	7.772	553.938	6.905
Sektor preduzetnika	1.648	41	3.887	56
Javni sektor	762	1	1.193	—
Sektor stranih lica	—	—	328.566	33
Sektor drugih komitenata	48.635	1.366	59.496	3.462
Ostalo	14.747.843	4.425.915	12.534.950	3.813.724
Ukupno	197.045.100	25.260.765	191.445.725	20.930.802

*Napomena: data je bruto izloženost stavki kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i rezervisanje za vanbilansne pozicije

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2013.	31.12.2012.
	Vrednost izloženosti	Vrednost izloženosti
Države i centralne banke	120.446.955	91.590.446
Republika Srbija	120.446.954	91.590.372
Ostalo	1	74
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.716.016	1.616.456
Republika Srbija	1.716.016	1.616.456
Međunarodne razvojne banke	96.763	75.876
Ostalo	96.763	75.876
Banke	27.366.377	21.031.030
Republika Srbija	6.266.865	2.151.486
Nemačka	7.951.620	10.476.870
Švajcarska	3.944.954	3.813.877
Austrija	2.979.323	-
Francuska	2.893.797	-
Velika Britanija	1.334.994	2.152.347
BiH	465.748	526.501
Sjedinjene Američke Države	437.848	1.217.101
Crna Gora	436.245	-
Ostalo	654.981	692.848
Privredna društva	87.537.969	101.053.045
Republika Srbija	87.509.181	100.710.857
Ostalo	28.789	342.188
Fizička lica	33.751.599	31.480.795
Republika Srbija	33.739.028	31.466.270
Ostalo	12.571	14.525
Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnosti	33.825.706	30.687.494
Republika Srbija	33.822.829	30.684.415
Ostalo	2.876	3.079
Dospela nenaplaćena potraživanja	5.366.908	4.025.378
Republika Srbija	5.366.907	3.959.805
Ostalo	1	65.573
Ostale izloženosti	41.162.832	38.786.563
Republika Srbija	40.903.697	38.448.600
Ostalo	259.135	337.963
Ukupno	351.271.126	320.347.083

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti, rezervisanje za procenjene gubitke i potrebnu rezervu i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavke i nakon primene tehnika ublažavanja

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

Ročna raspodela svih izloženosti po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2013.	31.12.2012.
	Vrednost izloženosti	Vrednost izloženosti
Države i centralne banke	120.446.955	91.590.446
do tri meseca	60.408.940	63.563.652
od tri meseca do 6 meseci	13.031.305	5.669.181
od 6 meseci do 1 godine	6.752.318	2.871.033
preko 1 godine	40.254.392	19.486.580
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.716.016	1.616.456
do tri meseca	480.226	493.807
od tri meseca do 6 meseci	1.408	1.836
od 6 meseci do 1 godine	13.341	-
preko 1 godine	1.221.041	1.120.813
Međunarodne razvojne banke	96.763	75.876
do tri meseca	61.158	75.876
od tri meseca do 6 meseci	-	-
od 6 meseci do 1 godine	-	-
preko 1 godine	35.605	-
Banke	27.366.377	21.031.030
do tri meseca	22.267.428	16.500.290
od tri meseca do 6 meseci	133.719	1.059.194
od 6 meseci do 1 godine	1.513.087	227.196
preko 1 godine	3.452.143	3.244.350
Privredna društva	87.537.969	101.053.045
do tri meseca	7.676.972	9.757.797
od tri meseca do 6 meseci	9.770.237	8.388.825
od 6 meseci do 1 godine	11.835.960	17.180.137
preko 1 godine	58.254.801	65.726.286
Fizička lica	33.751.599	31.480.796
do tri meseca	5.399.971	5.181.434
od tri meseca do 6 meseci	2.157.308	2.083.914
od 6 meseci do 1 godine	4.583.614	3.479.544
preko 1 godine	21.610.706	20.735.904
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	33.825.706	30.687.494
do tri meseca	119.203	144.936
od tri meseca do 6 meseci	217.004	136.077
od 6 meseci do 1 godine	731.791	201.089
preko 1 godine	32.757.708	30.205.392
Dospela nenaplaćena potraživanja	5.366.908	4.025.378
do tri meseca	657.487	569.980
od tri meseca do 6 meseci	8.595	132.510
od 6 meseci do 1 godine	49.397	75.657
preko 1 godine	4.651.429	3.247.231
Ostale izloženosti	41.162.832	38.786.562
do tri meseca	38.201.431	27.221.250
od tri meseca do 6 meseci	70.209	120.888
od 6 meseci do 1 godine	201.461	168.652
preko 1 godine	2.689.731	11.275.772
Ukupno	351.271.126	320.347.083

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti, rezervisanje za procenjene gubitke i potrebnu rezervu i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavki i nakon primene tehnika ublažavanja

Promene ispravke vrednosti i rezervisanja

RSD 000

	Dati krediti i depoziti	Potraživanja za kamate i naknade	Hartije od vrednosti	Učešća u kapitalu	Ostali plasmani	Ostala sredstva	Vanbilansna izloženost	Ukupno
Stanje 01.01.2013.	11.706.428	1.563.515	4.671	446.954	3.177.855	305.242	497.632	17.702.297
Povećanje	7.432.555	715.149	38.144	-	505.155	87.345	602.322	9.380.670
Smanjenje	(4.340.112)	(254.407)	(38.648)	-	(563.730)	(386.763)	(576.908)	(6.160.568)
Kursne razlike	47.397	4.355	444	-	7.328	734	-	60.258
Otpisi	(10.689)	(10.304)	-	-	(736)	(2.055)	-	(23.784)
Ostale promene	2.803	(15.748)	-	-	(2.818)	545.105	(49.399)	479.943
Stanje 31.12.2013.	14.838.382	2.002.560	4.611	446.954	3.123.054	549.608	473.647	21.438.816

*Napomena: Ispravke vrednosti osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i zaliha nisu uključene promene ispravke vrednosti i rezervisanja.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

Klasifikacija	Privredni klijenti	Banke	Stanovništvo	RSD 000 Ukupno
A	71.796.628	25.090.136	64.246.608	161.133.372
B	25.065.675	1.145.539	4.925.349	31.136.564
V	18.538.690	29.419	1.234.387	19.802.496
G	10.607.962	34.156	958.276	11.600.395
D	29.052.704	1.732.895	4.298.641	35.084.240
Ukupno	155.061.659	28.032.146	75.663.262	258.757.067

*Napomena: Ukupna izloženost kreditnom riziku, prema kategorijama rizika i po vrstama klijenata, iskazana je u bruto iznosu pre efekata ublažavanja po osnovu iznosa obezvređenja.

Pregled rezerve za procenjene gubitke i potrebne rezerve po vrstama klijenata na dan 31.12.2013. godine RSD 000

Vrsta klijenta	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva
Privredni klijenti	35.273.345	19.205.261
Banke	1.770.465	88.175
Stanovništvo	4.798.732	1.749.083
Ukupno	41.842.542	21.042.519

Korišćenje kreditnih rejtinga

- Tokom 2013. godine Banka za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama je koristila kreditne rejtinge agencije za eksterni kreditni rejting Moody's.
- Banka za izloženosti u vidu finansijskih instrumenata iz bankarske knjige ne koristi kreditne rejtinge izdavaoca niti specifične emisije istih. Za finansijske instrumente izdate od strane Republike Srbije, Banka primenjuje preferencijalni ponder rizika, odnosno 0%.

Raspoređivanje kreditnih rejtinga u nivo kreditnog rizika

Moody's kreditni rejting	Aaa – Aa3	A1-A3	Baa1 – Baa3	Ba1 – Ba3	B1 – B3	Caa1 - D
Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

Pregled klase izloženosti prema državama i centralnim bankama po nivoima kreditnog kvaliteta i pondera rizika RSD 000

Nivo kreditnog kvaliteta	Ponder kreditnog rizika	Iznos izloženosti pre primene instrumenata kreditne zaštite		Iznos izloženosti nakon primene instrumenata kreditne zaštite	
		31.12.2013.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2012.
Države i centralne banke		112.394.186	85.412.967	120.446.955	91.590.446
1	0%	112.394.186	85.412.967	120.446.955	91.590.446

Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima

- Banka je unutrašnjim aktima regulisala vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.
- Vrste obezbeđenja potraživanja i instrumenti po tom osnovu, se utvrđuju u svakom konkretnom slučaju posebnom odredbom ugovora između Banke i podnosioca zahteva, a njihovo pribavljanje po zaključenju ugovora i pre realizacije plasmana.
- Banka obraća pažnju na redovnu procenu/vrednovanje kolaterala koja se obavezno vrši pre zaključenja ugovora o plasmanu i u toku važenja ugovora. Hartije od vrednosti se procenjuju na mesečnoj osnovi.
- Prihvatljiv odnos iznosa plasmana i vrednosti kolaterala određuje se prema procenjenoj vrednosti kolaterala koja se koriguje primenom definisanog procenta u zavisnosti od vrste kolaterala, čime se utvrđuje likvidaciona vrednost kolaterala koju Banka može naplatiti.

Opis osnovnih vrsta instrumenata kreditne zaštite

- Banka koristi sledeće instrumente kreditne zaštite:
  - Materijalne kreditne zaštite;
  - Nematerijalne kreditne zaštite;
- Od instrumenata materijalne kreditne zaštite Banka koristi finansijske instrumente primenom složenog metoda u skladu sa propisima Narodne banke Srbije. Od finansijskih instrumenata Banka, kao podobna sredstva zaštite koristi:
  - Gotovinu i gotovinske ekvivalentne deponovane kod Banke, kao što su depoziti položeni kao sredstvo obezbeđenja;

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

- Hartije od vrednosti, što podrazumeva dužničke hartije od vrednosti izdate od strane država i centralnih banka i akcije.
- Kao oblik nematerijalne kreditne zaštite Banka koristi garancije, druge oblike jemstava, kontragarancije i slično.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite

- U slučaju korišćenja garancija kao sredstva kreditne zaštite, Banka koristi garancije izdate od strane:
  - država,
  - banaka,
  - teritorijalne autonomije,
  - ostalo.
- Garancija kao sredstvo kreditne zaštite se uzima samo ukoliko je ponder rizičnosti garantora povoljniji od pondera rizičnosti druge ugovorne strane.

Podaci o koncentraciji tržišnog ili kreditnog rizika u okviru primenjivih tehnika ublažavanja

- Banka prati i upravlja koncentracijom kreditnog i tržišnog rizika u delu velikih izloženosti, sagledavajući i izdavaoce podobih sredstava obezbeđenja. Takođe, Banka izveštava o velikim izloženostima rukovodstvo na mesečnom nivou.
- U cilju upravljanja rizikom koncentracije u okviru korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika:
  - Analizira se indirektna izloženost prema pružaocu kreditne zaštite, u okviru kreditnog procesa;
  - Uspostavlja se sistem limita izloženosti.
- Najveći deo podobnih sredstava nematerijalne kreditne zaštite čine garancije Vlade Republike Srbije.

Izloženosti obezbeđene instrumentima kreditne zaštite po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima materijalne kreditne zaštite		Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima nematerijalne kreditne zaštite	
	31.12.2013.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2012.
Države i centralne banke	-	-	-	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	-	-	-	-
Medunarodne razvojne banke	-	-	-	-
Banke	-	-	-	-
Privredna društva	825.671	1.368.171	8.066.889	6.430.734
Fizička lica	644.424	780.971	3.051	939
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	20.821	61.157	-	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	-	164.963	-	-
Ostale izloženosti	19.109	58.464	-	-
Ukupno	1.510.026	2.433.726	8.069.940	6.431.673

*Napomena: izloženost je data nakon primene faktora konverzije i faktora volatilnosti

5.2. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane

- Banka obavlja transakcije u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi koji podpadaju pod rizik druge ugovorne strane, a u delu poslova sa:
  - Finansijskim derivatima;
  - Repo i reverse repo transakcijama.
- Za potrebe izračunavanja izloženosti pozicija koje podležu obračunu kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane, Banka koristi:
  - metod tekuće izloženosti za finansijske derivate;
  - složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolateralu u slučaju repo i reverse repo transakcije, kao i za transakcije davanja i uzimanja u zajam. Karakteristično za „repo“ transakcije koje Banka obavlja sa Narodnom bankom Srbije da se kolateral ne može koristiti kao podobno sredstvo kreditne zaštite, s ozbirom da je izdavalac kolateralu isti kao i druga ugovorna strana.

Izloženost riziku druge ugovorne strane

RSD 000

Vrsta rizika	Vrednost izloženosti
Izloženosti riziku druge ugovorne strane	12.246.700

5.3. Rizik likvidnosti

- Banka može biti izložena riziku nemogućnosti da odgovori dospelim obavezama, kao i mogućem nastanku krize likvidnosti na osnovu eksternih i internih faktora. Interni faktori odnose se na strukturu pasive Banke u smislu depozitnog potencijala i učešća odgovarajućih izvora finansiranja u pasivi banke (rizik izvora finansiranja), dok se eksterni faktori odnose na izloženost nemogućnosti utvrživosti aktive u slučaju potrebe za izvorima sredstava.
- Banka kratkoročno upravlja rizikom likvidnosti preko praćenja i kontrolisanja pozicija u svim značajnijim valutama, kako bi se na vreme sagledale potrebe za dodatnim izvorima finansiranja u slučaju dospeća odgovarajućih pozicija, odnosno dugoročno planira strukturu svojih izvora i plasmana kako bi obezbedila dovoljno stabilnih izvora i dovoljno rezervi likvidnosti.
- Kratkoročno, Banka upravlja pokazateljem likvidnosti koji je limitirala na 1 na dnevnom nivou, kao i užim pokazateljem likvidnosti koji uskladjuje sa regulatorno definisanim limitima. Dugoročno, Banka je definisala finansijski leveridž u visini od max 90%.
- Na mesečnom nivou organi Banke prate indikatore krize likvidnosti i strukturu rezervi likvidnosti.
- Banka testira Plan upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama, kojim se identificuje moguća kriza, testira period preživljavanja i solventnost Banke u pretpostavljenim uslovima krize, kao i sagledava dostupnost izvora za pokriće obaveza koje bi eventualno nastale, odnosno ocenjuje propratna organizaciona podrška (odnosi sa javnošću i Plan u slučaju nastanka nepredviđenih događaja).
- Za potrebe utvrđivanja potrebnog kapitala za pokriće rizika likvidnosti Banka je razvila sopstveni pristup.

5.4. Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi

- Banka je izložena:
  - Riziku promene cena (repricing risk), koji proizlazi iz neusklađenosti pozicija aktive i pasive prema preostalom dospeću (za pozicije sa fiksном kamantom stopom) i ponovnog određivanja cena (za pozicije sa promenjivom kamatnom stopom);
  - Riziku promene oblika krive pronosa (yield curve risk);
  - Baznom riziku, usled promene različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
  - Riziku opcija, kome može biti izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama, kao i ugrađenim opcijama o minimumima i maksimumima kamatnih stopa.
- Banka meri izloženost kamatnom riziku pomoću GAP i racio analize, kamatnog šoka i duracije na mesečnom nivou, kao i stres testovima i simulacijama minimalno na polugodišnjem nivou.
- Za potrebe izrade kamatnog GAP-a navedene pozicije razvrstavaju se na sledeći način:
  - pozicije sa ugovorenom fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema periodu dospeća,
  - pozicije sa ugovorenom tržišno promenljivom kamatnom stopom se razvrstavaju prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope (repricing) ukoliko je taj period kraći od roka dospeća,
  - pozicije sa ugovorenom promenljivom (varijabilnom) kamatnom stopom u skladu sa poslovnom politikom Banke se raspoređuju prema periodu dospeća, a sredstva i obaveze koje nemaju definisano dospeće ili imaju dospeća koja mogu biti različita od ugovorenih, svrstavaju se u odgovarajuće vremenske okvire na osnovu analize tih pozicija u prethodnom periodu (procene i prethodnog iskustva).
- Banka redovno sprovodi stres testiranje kamatnog rizika, kojim procenjuje procene uticaja promene ključnih faktora na kamatni rizik Banke. U modeliranju scenarija, pored promena kamatnih stopa posebno se razmatra uticaj prevremenog povlačenja depozita i prevremeno vraćanje kredita, koje banka procenjuje na bazi istorijskih kretanja i ekspertske procene. Banka je izvršila procenu kretanja transakcionih depozita, depozita po viđenju i štednje stanovništva primenom relevantnih statističkih modela iz domena analize vremenskih serija.
- Banka je limitirala uticaj na ekonomsku vrednost kapitala na 20% i interno razvila sopstveni model za obračun kapitalnih zahteva za kamatni rizik.

5.5. Tržišni rizici

- Banka je izložena riziku promene kursa međuvalutnih parova na pozicijama bankarske i knjige trgovanja (deviznom riziku) kao i promeni cene vlasničkih i dužničkih hartija od vrednosti koje se vode u knjizi trgovanja (cenovnom riziku).
- U strukturi valutne izloženosti dominantno mesto zauzima izloženost u valuti EUR, zatim CHF kao i izloženost u valuti USD. Interni faktori izloženosti deviznom riziku potiču iz valutne strukture kredita i depozita: plasmani su pretežno ugovoreni u dinamika indeksiranim valutnom klauzulom (EUR i CHF), dok su depoziti pretežno u valuti EUR. Izloženost deviznom riziku se tokom 2013. godine kretala u okviru definisanih limita a prosečan pokazatelj deviznog rizika je iznosio oko 4%.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2013. godinu

- U strukturi izloženosti cenovnom riziku dominantno učešće zauzimaju obveznice kojima se trguje, dok je neznatno učešće vlasničkih instrumenata.
- Banka ima neznatnu izloženost cenovnom riziku što oslikava i učešće knjige trgovanja u ukupnim poslovima Banke koje iznosi manje od 1%.
- Banka je razvila prilagođeni interni pristup u cilju utvrđivanja potrebnog internog kapitala za pokriće deviznog rizika, za čiju primenu nije tražila dozvolu Narodne banke Srbije. Minimalne kapitalne zahteve za ove rizike, Banka obračunava koristeći standardizovani pristup.

5.6. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

- Vlasnička ulaganja u društva koja je Banka osnovala radi proširenja ponude finansijskih proizvoda i usluga nastala su iz ekonomskih razloga ili lokalnih propisa koji nalaže da se ponuda određenih finansijskih proizvoda i usluga mora obavljati putem društava osnovanih isključivo za tu namenu. Iz navedenih razloga, Banka je osnovala Komercijalnu banku AD Budva, Komercijalnu banku AD Banja Luka, kao i Društvo za upravljanje investicionim fondom (KomBank INVEST AD Beograd).
- Osim većinskih udela u zavisnim društвима, Banka drži i manjinske vlasničke uloge u društima koja joj omogуavaju obavljanje određenih vrsta finansijskih usluga.
- Vlasnički udeli inicijalno se procenjuju po nabavnoj vrednosti, a na dan bilansa po tržišnoj vrednosti, ako je ista poznata. Promena tržišne vrednosti se iskazuje u okviru kapitala, u korist ili na teret revalorizacionih rezervi, sve do otuđenja tih finansijskih sredstava kada se revalorizacione rezerve prenose u prihode ili rashode.
- U slučaju kada Vlasnički udeli zabeleže pad fer vrednosti, uz postojanje objektivnih dokaza umanjenja vrednosti sredstava (dugotrajan i kontinuiran pad vrednosti u periodu dužem od dvanaest meseci, kao i pad vrednosti iznad 30% nabavne vrednosti sredstava), akumulirani gubitak priznaje se kao rashod obezvređenja, iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo (MRS 39.59, MRS 39.67 i MRS 39.68).
- Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodata u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Izloženost prema namjeri ulaganja na dan 31.12.2013. godine

RSD 000

Vlasnička ulaganja u bankarskoj knjizi	Knjigovodstvena vrednost	Ispravke vredosti	Fer vrednost	Realizovan dobitak/gubitak	Nerealizovan dobitak	Nerealizovan gubitak
Zavisna pravna lica u zemlji	140.000		140.000	-		-
Zavisne banke u inostranstvu	5.340.888		5.340.888	-		-
Banke i finansijske organizacije	135.667	25.266	110.401	-		(1.545)
Preduzeća i druga pravna lica	457.178	421.688	35.490	-	6.511	-
Strana lica u inostranstvu	427.331		427.331	-	427.331	-
Ukupno	6.501.064	446.954	6.054.110	-	433.842	(1.545)

Vrednost izloženosti na dan 31.12.2013. godine

RSD 000

Vrsta izloženosti	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Učešća i ulozi u kapitalu		
kotiraju se na berzi	569.135	492.352
ne kotiraju se na berzi	451.041	80.870
zavisna pravna lica	5.480.888	5.480.888
Ukupno	6.501.064	6.054.110

- Banka u 2013. godini nije ostvarila realizovani dobitak/gubitak koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja.
- Ukupan nerealizovani dobitak/gubitak po osnovu vlasničkih ulaganja je dat u tabeli, dok je iznos nerealizovanih dobitaka koji se uključuje u obračun dopunskog kapitala umanjen za 10%. Nerealizovani gubici se ne umanjuju prilikom uključivanja u dopunski kapital.

5.7. Bankarska grupa

- Bankarsku grupu Komercijalne banke AD Beograd čine Komercijalna banka AD Beograd, kao matična banka i tri zavisna pravna lica.
- Finansijski izveštaji svih članica bankarske grupe su konsolidovani metodom pune konsolidacije u skladu sa relevantnim

MRS/MSFI.

Članice bankarske grupe

- Komercijalna banka AD Budva (100% vlasništvo Banke),
- Komercijalna banka AD Banja Luka (99,99% vlasništvo Banke),
- Društvo za upravljanje investicionim fondom KomBank INVEST AD Beograd (100% vlasništvo Banke).
- Matična banka nema povezana lica na čije finansijske izveštaje bi bio primjenjen metod proporcionalne konsolidacije, metod udela, niti isključene iz konsolidacije zbog učešća članice grupe koje predstavlja odbitnu stavku kapitala grupe.

5.7.1. Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja

		Konsolidacija za superviziju		Konsolidacija prema MSFI	
Vrsta društva	Naziv društva	Metod konsolidacije		Metod konsolidacije	
		Puna	Metod udela	Puna	Metod udela
Banka	Komercijalna banka AD Beograd	X		X	
	Komercijalna banka AD Budva	X		X	
	Komercijalna banka AD Banja Luka	X		X	
Društvo za upravljanje	KomBank INVEST AD Beograd		X	X	

5.7.2. Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala

- U prethodnom periodu nije bilo pravnih niti drugih smetnji za blagovremeni prenos kapitala i izmirivanje obaveza između matične banke i podređenih društava u okviru poslovanja bankarske grupe.
- U narednom periodu matična banka ne očekuje poteškoće u tokovima novca između članica bankarske grupe, niti bilo koje pravne ili druge smetnje u poslovanju.